

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 การดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัญหาการทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และพื้นที่ในการจัดบริการสาธารณะ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อที่จะสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จะได้กล่าวถึงต่อไป ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษามากกว่าข้อมูลในเชิงปริมาณ เพราะผู้วิจัยต้องการที่จะทราบข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ ลักษณะและ ปัญหาการทับซ้อนของอำนาจหน้าที่ และพื้นที่ระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่กับหน่วยงาน ส่วนภูมิภาค ผลกระทบจากการทับซ้อนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจะอธิบายด้วยการพรรณนา ทั้งนี้มีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.2 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ปัญหาการทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และพื้นที่ในการจัดบริการสาธารณะ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ นั้น ประกอบด้วยหลายด้านด้วยกัน แต่การวิจัยในครั้งนี้ จะมีขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องการวิจัย 3 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ ประเด็นเรื่องการให้บริการด้านการขนส่งสาธารณะ ประเด็นเรื่องการจัดการปัญหาด้านการสุขาภิบาลและเหตุรำคาญ และประเด็นเรื่องการจัดการปัญหาด้านการร้องเรียนด้านการชำรุดของโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เท่านั้น

3.3 แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติของทางราชการ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์จากประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

โดยในการศึกษาครั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการดังนี้

1. การศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารรายงานและการศึกษาค้นคว้าวิจัย ซึ่งมีผู้ศึกษาไว้

2. การศึกษาโดยการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งต้องการถามในประเด็นเกี่ยวกับ ปัญหาการทับซ้อนของอำนาจหน้าที่ และพื้นที่ในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ไปเมื่อเดือนกรกฎาคม - เดือนสิงหาคม ประกอบด้วย 3 กลุ่ม รวม 42 คน ได้แก่

1. กลุ่มผู้แทนคณะผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน ของเทศบาลนครเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่, ปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่, รองปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่ (3 คน) ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงานในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่จากหน่วยงานราชการการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หัวหน้าแขวง จำนวน 4 แขวง บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการรับโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่จากหน่วยงานราชการการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 1 คน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการขนส่งสาธารณะ จำนวน 2 คน ด้านการสุขภาพและเหตุรำคาญ จำนวน 2 คน และด้านการดูแลและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการถ่ายโอน จำนวน 2 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 17 คน

2. กลุ่มผู้แทนหน่วยงานที่มีการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน ได้แก่ ผู้แทนจากองค์กรตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 2 คน ผู้แทนจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 2 คน ผู้แทนจากกรมทางหลวงชนบท จำนวน 2 คน ผู้แทนจากกรมการขนส่งทางบก จำนวน 2 คน และผู้แทนจกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 2 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 คน

3. กลุ่มผู้แทนภาคประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการด้านการขนส่งสาธารณะ ด้านการสุขภาพและเหตุรำคาญ และด้านการร้องเรียนด้านการชำรุดของโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ด้านละ 5 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 15 คน

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับใช้สัมภาษณ์ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

3.6 วิธีการสัมภาษณ์

1. วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นการกำหนดโครงสร้างของประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์คร่าวๆ โดยอาจจะมีการสัมภาษณ์ในประเด็นคำถามที่ไม่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า หากพิจารณาสถานการณ์เฉพาะหน้าแล้วเห็นว่าอาจจะได้ข้อมูลอื่นๆ ซึ่งเป็นประโยชน์และมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้
2. วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) รวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่เป็นไปอย่างง่ายๆ ไม่เคร่งครัดในเรื่องขั้นตอนและลำดับของคำถาม ในบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ เพื่อหาช่องทางในการเก็บข้อมูลและประเด็นที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ซึ่งคาดว่าจะอาจเป็นผลดีในแง่ที่จะทำให้ได้ข้อมูลในประเด็นที่น่าสนใจใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งยังอยู่ในขอบเขตของเนื้อหาที่ทำการศึกษา

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการอธิบายและพรรณนาความ โดยจะอาศัยแนวคิดเรื่องการบริหารสาธารณะ การกระจายอำนาจ และการปกครองท้องถิ่น มาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล